

allmänheten för en kanna bayerskt öl af svensk tillverkning, hvilket till maltstyrka och öfriga egenskaper likväl står långt efter det danska, utgifva 45 öre kannan, hvartill i kraft af den höga införseltullen skånska ölbryggare efter öfverenskommelse sistlidne höst kunnat, utan hvarje anledning af förhöjda priser å dryckens råämnen och utan hvarje äfventyr af konkurrens med den emellertid icke prisstegrade danska varan, uppdrifva sitt försäljningspris.

Utur ingen annan synpunkt, än möjligen den utomordentligen gynnade fabrikantens, kan rättfärdigas bibehållande af en införseltull, hvilken endast är egnad att ej mindre, med några få enskildes riktande, oskäligt utöfver tillverkningskostnaden fördyra, än äfven till närande och helsosam beskaffenhet försämra en dryck, hvilken, såsom det s. k. bayerska ölet, ingår bland den mindre bemedlade befolkningens födoämnen samt, enligt vunen erfarenhet, mer och mer undantränger bruket af bränvinet och andra spritvaror, och i konsekvens med de statsekonomiska grundsatser, som lemna de nödvändiga näringsmedlen, deribland den ifrågavarande dryckens hufvudbeståndsdelar säd och humle, tullfria, vågar jag därför vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte besluta borttagande af införseltull å öl af samma ämnen och beredningsätt som s. k. bayerskt öl.

Om remiss häraf till Bevillnings-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 29 Januari 1873.

Ivar Månsson.

N:o III.

Af Herr L. J. Svensson: Om tillägg till §§ 6 och 52 af gällande Legostadga.

Genom ofullständig lag uppkomma ej så sällan tvister vid våra domstolar, hvilka dervid afgöra en mängd likartade mål på mycket olika sätt

sätt till föga fromma för både lagskipningens jemna och stadiga gång och det förtroende, densamma alltid borde få åtnjuta. Jag skulle kunna ur min erfarenhet i detta hänseende uppgifva åtskilliga exempel, men vill nu inskränka mig till endast två fall, hvilka, så obetydligt ingripande uti samhällsordningen de än synas vara, utgöra, åtminstone på landsbygden, ganska viktiga momenter i afseende på förhållanden emellan husbonde och tjenare samt den tjenstbarhet, den förre af den sednare har att påräkna.

6 § uti nu gällande legostadga för husbönder och tjenstehjon den 23 November 1833 innehåller, att, om tjenstehjon sjuknar, bör husbonde låta det sköta och vårda; hafve dock rätt, om han vill, att å lönen af-räkna, hvad han till läkare eller läkemedel utgifvit. Men deremot finnes ej något stadgande om rättighet för husbonde att på tjenarens lön afdraga för den tid tjenaren i följd af sjukdom icke kunnat göra sin tjenst. Följden häraf har varit att tjenare, då husbonde för en längre tids bristande tjenst-barhet gjort ifrågavarande afdrag, beräknadt efter tidens förhållande till lönen, mot husbonde väckt talan vid domstol om afdragets ogillande, men dervid blifvit den tappande, såsom väl skäligt var. Hade nu bestämd lag angående detta förhållande funnits, skulle en dylik talan med sken af laga rätt icke kunnat anställas, till båtnad för både husbonde och tjenare.

Jag föreslår alltså, att Riksdagen ville för sin del besluta, att uti förenämnde § 6 af legostadgan den 23 November 1833 göres följande tillägg:

Sjuknar — — — — utgifvit, äfvensom att, i förhållande till den tid, tjenstehjonet under sjukdomen och tillfrisknandet ej kan sin tjenst fullgöra, på lönen göra afdrag.

Uti 52 § af samma legostadga stadgas ansvar och ersättningsskyldighet för tjenstehjon som afviker ur tjenst förrän tjenstetid ute är; men någon påföljd för den, hvilken uti sitt arbete begagnar sådan afviken tjenare, finnes icke uti lagen bestämd. Nu är likväl förhållandet ganska allmänt uti flera orter på landsbygden inom riket, att tjenare emottager städsel för årstjenst från ena årets höst till den andra, och inträder i tjensten och låter sig der skattskrifvas, men afviker ur denna sin lagstadda tjenst när sommaren kommer, eller just vid den tid, då husbonden påräknat och behöfver tjenstbarheten, samt skaffar sig derefter arbete mot dagspenning på annat ställe. Den som antager en dylik annans tjenare borde dock vara skyldig att, med respekterande af den verkliga husbondens bättre rätt, fordra såsom vilkor för tjenarens antagande i sitt arbete, bevis om tjenstfrihet, eller att tjenaren är lagligen skiljd från sin förra tjenst. När så icke sker, kan det icke vara obilligt, utan tvärtom både billigt och rättvist,

att en dylik arbetsgifvare äfventyrar att utgifva skadestånd till husbonden, som måst, ofta för dryg dagspenning, skaffa sig det arbetsbiträde, han genom tjenarens oloffiga afvikande förlorat, emedan sådant lösligt antagande af annans tjenare oftast är hela orsaken till afvikelsen, och sällan, i följd af bristande tillgång hos tjenaren, utbekommes. Jag anhåller fördenskull, att Riksdagen ville för sin del besluta om ett så lydande tillägg till förenämnde 52 §:

»Afviker — — — — inberätta. Den som i sitt arbete antager sådan afviken tjenare, utan att förvissa sig, genom affordrandet af orlofsedel och afskedsbetyg, att tjenaren är från sin förra tjänst lagligen skild, vare förpligtad, jemte tjenaren, eller hvilkendera bäst gälda gitter, hålla husbonden skadeslös för den förlust, som genom tjenstehjons afvikande honom drabbar.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1873.

L. J. Svensson.

N:o 112.

Af Herr **C. A. Jönsson**: Om ändring i § 3 af Kongl. förordningen och reglementet angående folkskolelärares pensionsinrättning den 30 November 1866.

I Kongl. Maj:ts nådiga förordning och reglemente angående folkskolelärares pensionsinrättning af den 30 November 1866 lyder § 2: »Skolområde, som underhåller högre folkskola, är förbundet till delaktighet i pensionsinrättningen för den lön, lärare vid sådan skola verkligen åtnjuter, så vida denna lön icke öfverstiger 1,000 R:dr. Öfverskjuter lönen 1,000 R:dr, ege skolområdet hvarken skyldighet eller rätt till delaktighet för öfverskottet. Likaledes vare hvarje skoldistrikt, som har en eller flera